

АНАЛІЗ КОРМОВОЇ БАЗИ ПАСІКИ ПП «ПАЛАЗОК» СЕРЕДНО-БУДСЬКОГО РАЙОНУ

БУБЛИК О.С., студ. 5 курсу БТФ, спец. «Технологія виробництва та переробки продуктів тваринництва»

Науковий керівник Ізмайлова Н.О., к.в.н., доцент

Бджолиний, або натуральний мед здавна відомий як цінний харчовий і лікувально-профілактичний продукт. Ефективність дієтичної і лікувальної дії меду залежить від його якості. Пов'язано це з ботанічним походженням (сортом) меду, впливом екологічних факторів, технологією виробництва, умовами зберігання.

В Україні історично склались сприятливі умови для розвитку пасічницької галузі. Різноманітна і багата медоносна база, кліматичні особливості дозволяли отримувати високі медозбори. Мед і віск були основними продуктами бджільництва, що давали значні прибутки. На жаль, в останнє десятиліття ситуація змінилась не на краще. Бджільництво колективних господарств як галузь втратило своє значення. Займаються бджільництвом лише аматори

Наша робота була присвячена пошуку шляхів підвищення ефективності виробництва меду та додаткових продуктів бджільництва на приватній пасіці медово-запилкувального напрямку.

Пасіка ПП «Палазок» знаходиться на точку, який розміщений на околиці села Ромашкове Середно-Будського району Сумської області. В цьому місці ростуть медоносні та пилюконосні дерева й кущі, є підлісок Біля пасіки висівають буркун, гречку другого строку посіву та фацелію. Серед природних трав є також осінні медоноси. Поряд з пасікою знаходяться луки в заплаві.

На пасіці нараховується 45 бджолиних сімей. Утримують бджіл в основному у вуликах-лежаках та у багатокорпусних вуликах на 4 корпуси..

Збір товарного меду в середньому за три останні роки становив 54 кг на бджолину сім'ю, збір воску – 0,73 кг. Високий збір воску свідчить про достатнє забезпечення бджолиних сімей стільниками.

Ми проаналізували кормову базу району розміщення пасіки та перспективи розширення виробництва.

Видовий склад медоносної флори Поліської зони дуже різноманітний. Тут налічується близько 1000 видів рослин, з яких 92% належать до квіткових. Флористичний список медоносних і пилюконосних рослин налічує біля 300 видів. Переважна більшість видів медоносних рослин району (70,4%) є представниками 7 родин. Найбільше значення з-поміж них мають айстрові (будяк, осот, цикорій, волошка), бобові (біла і жовта акація, еспарцет, буркун, люцерна, конюшина), губоцвіті (м'ята, шавлія, чебрець, жагуча і собача кропива, материнка), розові (вишня, яблуня, груша, слива, глід), шорстколисті (синяк, медунка, живокіст), хрестоцвіті (гірчиця, ріпак, свиріпа, редька). Представники інших родин не такі численні, але серед них є цінні медоноси: липа, клен, гречка, тощо.

Флористичний склад луків доволі складний. Основу фітоценозу складають злаки. Упродовж літа доля злаків зменшується, і відповідно більше з'являється різнотрав'я. З медоносних рослин переважають лядвенець рогатий, конюшина біла, люцерна хмелеподібна, горошок мишачий тощо. Досить часто трапляються конюшина рожева, люцерна серпоподібна і деревій.

Лісові масиви району займають загальну площу біля 24 тис. га.

Основними породами лісових масивів району являються сосна – 151,31 га, ялина – 551 га, дуб звичайний – 28,08 га, дуб червоний – 207 га, береза – 174 га, осика – 354 га, вільха – 649 га, липа – 25 га, клен – 20 га, ліщина – 26 га та інші. З медоносних рослин найбільше значення має біла акація, клен, верба, липа.

Визначення запасів меду проводили за даними 2014 р. на основі обліку площ медоносних рослин та угідь. Розрахунки робили на основі отриманих даних про зайняті медоносами площі та на основі норм медопроодуктивності рослин

На основі даних біологічного запасу, який визначали як добуток від множення медопроодуктивності 1 га посіву (масиву) на площу, обчислили ту частину, яку можуть зібрати бджоли в певних умовах їхньої льотної роботи. При достатньому насиченні місцевості бджолиними сім'ями прийнято вважати, що фактичне використання нектарних ресурсів становить приблизно 50 % виділеного рослинами нектару.

Очікуваний запас меду, використовуюваного бджолами в середньому на один день цвітіння тої чи іншої культури, визначали за допомогою відповідних розрахунків.

Отже, обчислена нами використовувана частина запасів кормової бази становила 317,4 ц меду. Його вистачило б для утримання 244 бджолиних сімей при повному забезпеченні їх кормом на рік за нормою по 85 кг на кожну та відкачуванні по 45 кг товарного меду. Ці показники відповідають фізіологічним показникам розвитку бджолиної сім'ї середньої сили.

Що стосується стратегії розвитку пасіки в нових економічних умовах, то на наш погляд слід звернути більшу увагу не лише на розширення виробництва меду, а паралельно на виробництво додаткових продуктів бджільництва, таких як квітковий пилок, прополіс, маточне молочко,

бджолина отрута. Зарубіжне бджільництво в країнах із слабкою кормовою базою розвивається саме в цьому напрямку.

Сподіваємось, що результати наших досліджень допоможуть отримати додаткові прибутки.